

INHOUD

VOORWOORD

HOOFDSTUK 1: Modellen van bedrijfsethiek en ethisch argumenteren

- 1.1. Bedrijfsethiek als wetenschappelijke studie van de feitelijke normen en waarden die in het zakenleven gehanteerd worden
- 1.2. Normatieve bedrijfsethiek: modellen van ethisch argumenteren
 - 1.2.1. Utilitarisme
 - 1.2.2. Deontologische ethiek
 - 1.2.3. Rechtvaardigheidsdenken en sociaal contract
 - 1.2.4. Deugdenethiek

HOOFDSTUK 2: Bedrijfsethiek als organisatie-ethiek.

- 2.1. Het statuut van de onderneming
 - 2.1.1. Sociologische visie: van organisatie naar instituut
 - 2.1.2. Economische visie
 - 2.1.3. Juridische visie
- 2.2. Ethische evaluatie van ondernemingen
 - 2.2.1. Ethische audit
 - 2.2.2. Bedrijfscodes en ethische labels

HOOFDSTUK 3: De ethiek van de vrije markt

- 3.1. Marktethiek
 - 3.1.1. Algemene beschouwingen over marktethiek
 - 3.1.2. Argumenten voor en tegen
 - 3.1.3. Besluit: een gemengde economie gewenst
- 3.2. De ethiek van de vrije mededinging
 - 3.2.1. Twee voorbeelden
 - 3.2.2. Enkele vuistregels
 - 3.2.3. Enkele typische inbreuken op het mededingingsrecht

HOOFDSTUK 4: Eerlijkheid tegenover handelspartners

- 4.1 Moraliteit van contracten
 - 4.1.1. Concreetheid
 - 4.1.2 Universaliteit
- 4.2 De rechtvaardige prijs
- 4.3 Steekpenningen
 - 4.3.1 Een internationaal schandaal
 - 4.3.2 Omkoperij en afpersing
 - 4.3.3 Corruptie van een beroepspraktijk
 - 4.3.4 Corruptie impliceert een contract
- 4.4. Loven en bieden: onderhandelingspraktijken

HOOFDSTUK 5: Marketingethiek

- 5.1 Productaansprakelijkheid
 - 5.1.1 Het caveat emptor-argument en de contracttheorie
 - 5.1.2 Het caveat vendor-argument
 - 5.1.3 De algemene verzekering
 - 5.1.4. Besluit
- 5.2 Ethiek van de reclame
 - 5.2.1 De informatieve functie
 - 5.2.2 De persuasieve functie
 - 5.2.3 De culturele en imaginaire functie
 - 5.2.4 Tekenkarakter
 - 5.2.5 Reclamecodes

HOOFDSTUK 6: Human resources en de rechten en plichten van werkgevers en werknemers

- 6.1 Het recht op arbeid in een bedrijfscontext
 - 6.1.1 De betekenis van het recht op arbeid
 - 6.1.2 Het recht op arbeid binnenin de bedrijfsrealiteit
- 6.2 Specifieke rechten van werknemers
 - 6.2.1 Het recht op een geschreven contract
 - 6.2.2 Het recht op een rechtvaardig loon
 - 6.2.3 Het recht op veilige en gezonde arbeidsomstandigheden
 - 6.2.4 Het recht op arbeidskwaliteit
 - 6.2.5 Het recht op vakvereniging en staking
 - 6.2.6 Het recht op medezeggenschap
- 6.3 Conflicten

- 6.3.1 Spreken of zwijgen? Over de loyaliteitsplicht
- 6.3.2 Privacy en kwaliteitscontrole
- 6.3.3 Flexibiliteit op het werk
- 6.3.4 Arbeidsdruk en arbeidsverslaving

HOOFDSTUK 7: Rechten en plichten van aandeelhouders en problemen die hiermee verband houden

- 7.1 De rechten van de aandeelhouders
 - 7.1.1 De vermogensrechten
 - 7.1.2 De politieke rechten
- 7.2 De plichten van de aandeelhouders
 - 7.2.1 Verantwoordelijkheid en eigendom
 - 7.2.2 Verantwoordelijkheid en macht
 - 7.2.3 Positie van de kleine aandeelhouders
- 7.3 Alternatief investeren
- 7.4 Fusies en overnames

HOOFDSTUK 8: Ecologische ethiek en ondernemen

- 8.1 Ecologie: feiten en factoren
 - 8.1.1 Twee soorten problemen
 - 8.1.2 Overzicht van de ecologische thematiek
- 8.2 Ecologische ethiek
 - 8.2.1 Waarden in het geding
 - 8.2.2 Normen
 - 8.2.3 Beleidsinstrumenten
- 8.3 Ecologisch verantwoord ondernemen
 - 8.3.1 Ecomanagement
 - 8.3.2 Groene producten en ecomarketing
 - 8.3.3 Zelfregulatie

HOOFDSTUK 9: Onderneming en maatschappij

- 9.1 Een breed discussieveld
- 9.2 Winst als unieke finaliteit
- 9.3 Een verschuivende horizon
 - 9.3.1 Zachte waarden worden harde waarden
 - 9.3.2 Transparantie en nieuwe partners
 - 9.3.3 Globalisering en verschuivende tijd-ruimtebeleving

9.4 Een onderneming is geen eiland

HOOFDSTUK 10: Methoden van zakenethiek

- 10.1 Casusanalyse
- 10.2 Ethische audit: model van een vragenlijst
- 10.3 Ethische audit: de drie cirkels van de vraagstelling
- 10.4 Bedrijfscodes: structuur en proces van implementatie
 - 10.4.1 Structuur
 - 10.4.2 Proces van implementatie van een bedrijfscode
- 10.5 Caterpillar Tractor Company Code
- 10.6 Corporate Governance-normen
 - 10.6.1 Het Cadbury-rapport
 - 10.6.2 Hampel Report
- 10.7 De Sullivan-code
- 10.8 De criteria van ethisch beleggen bij Ethibel

BIBLIOGRAFIE

NOTEN

ZAKENREGISTER

LITERATUURLIJST